Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

L'Hostal de Montclar

Montclar

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Plaça de Montclar
Emplaçament	Nucli de Montclar

Coordenades:

Latitud:	42.01796
Longitud:	1.76499
UTM Est (X):	397747
UTM Nord (Y):	4652508

Classificació

Número de fitxa	08130 - 126
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Edifici
Estil / època:	Modern Contemporani
Segle	XVIII-XIX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Residencial
Titularitat	Privada
Titular:	7827019CG9572N0001QY
Autoria de la fitxa	María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa:	dj., 02/02/2017 - 01:00

Descripció

Antiga casa de planta baixa i un pis, coberta amb teulada a doble vessant amb carener paral·lel a la façana principal que s'obre a la plaça, a nord. Els murs són de paredat comú amb blocs de pedra tallada a les cantoneres. És una casa situada entre mitgeres, entre cal Martinet i cal Quim. La façana principal presenta

un portal adovellat d'arc rebaixat, i una porta amb llinda de pedra a la planta baixa, i dues finestres amb muntants, llinda i ampit de pedra, al pis.

Observacions:

Anteriorment s'anomenava Cal Paraire. Al cadastre s'anomena Cal Guardabosc

Història

L'Hostal de Montclar havia servit com a lloc de reunió de l'Ajuntament i també com a escola; actualment es fa una cuina tradicional amb plats típics del berguedà, entre ells destaquen els pèsols negres i la patata emmascarada. L'Hostal era una de les poques cases que estaven en peu i habitades els anys 1960, quan va començar la rehabilitació de la resta de cases en estat de ruïna del nucli de Montclar, però desconeixem altra informació històrica de la casa. Segurament hi hauria algun tipus de construcció en època medieval, però l'estructura actual de la casa mostra elements del segle XVIII-XIX.
El lloc de Montclar és documentat des del segle X, en l'acta de consagració de Sant Llorenç prop Bagà, que fa referència a l'església de Santa Creu de Montclar com una propietat del monestir el 983. L'església és un edifici d'origen romànic amb modificacions de diferents èpoques i seria segurament l'església del castell. Possiblement l'evolució del nucli seria la que apunta Bolòs, entre els segles VII i X la funció del turó podia ser d'oppidum, refugi natural que aviat va tenir un conjunt d'habitatges de tàpia o fusta. Al segle IX-XI es va afegir l'església preromànica i la necròpolis. Entre els segles XI-XII es construiria el castell del senyor, afavorint l'increment d'edificacions així com una nova església romànica. Al fogatge de 1365-1370 hi havia 13 focs reials i 8 focs pel "castell de Muntclar, den Francesch de Muntclar" (Iglésias, p. 105-107). El de 1381 assenyala 5 focs reials i 4 focs del castell. En el de 1497 hi havia 10 focs. Al fogatge de 1553 hi ha una recuperació de la població, amb 20 focs. El següent recompte de població és de 1717, amb 89 habitants, i passa a 179 al cens de 1787. Al segle XIX puja la població a 521 el 1857, degut a la industrialització. Aquest període entre els segles XVII i XVIII, en que la població augmentà considerablement, es van construir la major part dels habitatges del nucli. Montclar era un punt de confluència dels camins Rals que unien les comarques del Berguedà, el Solsonès i el Bages, per tant era ruta de traginers i hi existien diversos serveis: hostal, ferreria, forn de pa, barber, sastre. Marxant,...tal i com indiquen els topònims encara presents a algunes cases. Disminueix el nombre d'habitants el 1877 amb 363, disminuint de forma progressiva fins al 1936. A partir de la primera meitat del segle XX es comencen a abandonar moltes cases ja que el poble quedava aïllat de les noves vies de comunicació; el resultat va ser la ruïna d'algunes cases i l'any 1965, de les 25 cases que tenia el nucli, només una era habitada sempre i altra de forma esporàdica (AAVV, 2004: 101). L'any 1964, un grup de barcelonins que visità el lloc en una excursió organitzada pel Centre Excursionista de Catalunya, es va fixar en el lloc i van comprar algunes cases (Can Rebolleda, les Ànimes, cal Marxant o Portalet). La premsa de l'època es va fer ressò, apuntant que la reconstrucció de les cases es feia amb materials locals i respectant l'estructura i elements antics, amb l'objectiu d'utilitzar com a segones residències. L'any 1990 només quedaven dues cases per reconstruir (cal Quim i cal Martinet). L'any 2015 hi havia censats 120 habitants, xifra que es manté des del 2001.

Bibliografia

AA.VV. (2004) Miscel·lània sobre Montclar. Associació d'Amics de Montclar.